KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 26.4.2023 r.
COM(2023) 240 final

ANNEXES 1 to 7

ZAŁĄCZNIKI

do

Wniosku dotyczącego ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97

ZAŁĄCZNIK I

Kryteria ustalania trajektorii technicznej dla państw członkowskich o długu publicznym przekraczającym wartość referencyjną wynoszącą 60 % PKB lub deficycie sektora instytucji rządowych i samorządowych przekraczającym wartość referencyjną wynoszącą 3 % PKB

W przypadku państw członkowskich o długu publicznym przekraczającym wartość referencyjną wynoszącą 60 % PKB lub deficycie sektora instytucji rządowych i samorządowych przekraczającym wartość referencyjną wynoszącą 3 % PKB trajektoria techniczna zapewnia:

a) najpóźniej z końcem okresu dostosowania osiągnięcie akceptowalnej tendencji spadkowej 10-letniej trajektorii długu albo utrzymanie długu na ostrożnym poziomie, bez dodatkowych środków fiskalnych;

b) obniżenie i utrzymanie deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej wartości referencyjnej wynoszącej 3 % PKB bez dodatkowych środków fiskalnych, w tym samym okresie 10 lat;

c) w latach, w przypadku których przewiduje się, że deficyt danego państwa członkowskiego przekroczy wartość referencyjną wynoszącą 3 % PKB, a przekroczenie to nie jest bliskie wartości referencyjnej ani nie ma charakteru tymczasowego, zgodność trajektorii technicznej również z wartością odniesienia, o której mowa w art. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 1467/97 w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu, zmienionego rozporządzeniem [X];

d) aby nie doszło do przesunięcia działań na rzecz dostosowania fiskalnego na końcowe lata okresu dostosowania, tzn. aby wysiłek na rzecz dostosowania fiskalnego w okresie objętym krajowym średniookresowym planem fiskalno-strukturalnym był co najmniej proporcjonalny do łącznego wysiłku w całym okresie dostosowania;

e) aby wskaźnik długu publicznego na koniec okresu planowania był niższy od wskaźnika długu publicznego w roku poprzedzającym rozpoczęcie trajektorii technicznej oraz

f) utrzymanie wzrostu krajowych wydatków netto poniżej średniookresowego wzrostu produkcji, w ujęciu średnim, co do zasady w trakcie okresu objętego planem.

ZAŁĄCZNIK II

Informacje przedstawiane w krajowych średniookresowych planach fiskalno-strukturalnych

Krajowy średniookresowy plan fiskalno-strukturalny zawiera następujące informacje:

a) krajową ścieżkę wydatków netto, o której mowa w art. 11. Inne zmienne budżetowe pozostające poza kontrolą rządu, które są częścią definicji wydatków netto, o której mowa w art. 2, obejmują wydatki na programy unijne w pełni kompensowane dochodami z funduszy unijnych i cykliczne elementy wydatków na zasiłki dla bezrobotnych;

b) prognozowaną ścieżkę wzrostu dochodów sektora instytucji rządowych i samorządowych przy założeniu niezmiennego kursu polityki;

c) prognozowaną ścieżkę wskaźnika długu publicznego;

d) informacje dotyczące zobowiązań ukrytych związanych ze starzeniem się społeczeństwa oraz zobowiązań warunkowych o potencjalnie istotnym wpływie na budżety publiczne, w tym na temat gwarancji rządowych, kredytów i pożyczek zagrożonych, zobowiązań wynikających z działalności przedsiębiorstw publicznych, oraz informacje o ich zakresie, potencjalnych wydatków i zobowiązań wynikających ze spraw sądowych, a także, w miarę możliwości, informacje na temat zobowiązań warunkowych związanych z klęskami żywiołowymi i klimatem;

e) główne założenia dotyczące spodziewanego rozwoju sytuacji gospodarczej i głównych zmiennych ekonomicznych mających znaczenie dla zapewnienia zgodności z konwergencją długu publicznego do ostrożnego poziomu i utrzymania deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej wartości referencyjnej wynoszącej 3 % PKB;

f) jeżeli państwo członkowskie stosuje założenia, o których mowa w lit. e) i które – w przypadku braku dodatkowych środków budżetowych – różnią się od założeń Komisji dla okresu dostosowania związanego z krajowym średniookresowym planem fiskalno-strukturalnym i okresu kolejnych 10 lat, należyte wyjaśnienia i uzasadnienia tych różnic oparte na solidnych argumentach ekonomicznych;

g) analizę, w jaki sposób zmiany głównych założeń ekonomicznych mogą wpłynąć na sytuację budżetową i sytuację w zakresie zadłużenia państwa członkowskiego;

h) w stosownych przypadkach należycie uzasadnione przyczyny (obejmujące odpowiednie solidne i weryfikowalne argumenty ekonomiczne) odejścia od trajektorii technicznej przedstawionej przez Komisję;

i) priorytety dotyczące reform i inwestycji odpowiadających na główne wyzwania zidentyfikowane w zaleceniach dla poszczególnych krajów, z uwzględnieniem stanu wdrożenia tych zaleceń;

j) łączne wydatki na inwestycje publiczne, jak również wydatki na reformy i inwestycje publiczne uwzględniające wspólne priorytety Unii, o których mowa w załączniku VI;

k) w stosownych przypadkach informacje dotyczące konkretnych, terminowych i weryfikowalnych zobowiązań dotyczących pakietu reform i inwestycji, które stanowią podstawę przedłużenia okresu dostosowania na podstawie art. 13,

harmonogram ich realizacji, jak również solidne argumenty ekonomiczne świadczące o tym, że przedmiotowe zobowiązania dotyczące pakietu reform i inwestycji spełniają kryteria określone w art. 13, przy uwzględnieniu kryteriów oceny określonych w załączniku VII;

l) możliwie najdokładniejsze określenie ilościowe spodziewanego wpływu reform i inwestycji, o których mowa w lit. k), na stabilność fiskalną, wzrost i zatrudnienie, w stosownych przypadkach zgodnie z powszechnie przyjętą metodyką;

m) w miarę możliwości wpływ, jaki zobowiązania dotyczące reform i inwestycji, o których mowa w lit. k), będą miały na budżet i wzrost potencjalny w średnim okresie;

n) w stosownych przypadkach reformy i inwestycje służące korygowaniu zakłóceń równowagi makroekonomicznej stwierdzonych w ramach procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej;

o) planowany łączny poziom inwestycji publicznych finansowanych ze środków krajowych w okresie obowiązywania krajowego średniookresowego planu fiskalno-strukturalnego;

p) w przypadku państw członkowskich, w których skala wyzwań związanych z długiem publicznym jest niewielka, ale które mają duże zobowiązania ukryte wynikające ze starzenia się społeczeństwa, trajektoria krajowych wydatków netto i reformy ujęte w krajowych średniookresowych planach fiskalno-strukturalnych powinny uwzględniać w należyty sposób wyzwania związane z finansami publicznymi w zakresie długookresowej stabilności fiskalnej;

q) informacje na temat konsultacji z partnerami społecznymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami w celu opracowania planu.

ZAŁĄCZNIK III

Informacje przedstawiane przez państwa członkowskie w rocznych sprawozdaniach z postępów

W swoim rocznym sprawozdaniu z postępów państwa członkowskie przedkładają następujące informacje:

a) porównanie planowanych wydatków netto opartych na określonej przez Radę ścieżce wydatków netto z wydatkami netto opartymi na danych dotyczących wyniku budżetu;

b) porównanie – od początku krajowego średniookresowego planu fiskalno-strukturalnego – prognoz dotyczących głównych zmiennych ekonomicznych przedłożonych w tym planie z danymi dotyczącymi wyniku tych zmiennych, jak również wpływ na przestrzeganie ścieżki wydatków netto określonej przez Radę oraz na prognozowaną ścieżkę wskaźnika długu publicznego przedstawioną w tym planie;

c) analizę wdrażania w poprzednim roku działań dyskrecjonalnych po stronie dochodów;

d) postępy w realizacji zobowiązań dotyczących reform i inwestycji przedstawionych w krajowym średniookresowym planie fiskalno-strukturalnym w ramach informacji, które mają zostać przedstawione zgodnie z załącznikiem II lit. i) oraz j) a także, w stosownych przypadkach, lit. k) i n), oraz planowaną na następny rok realizację tych zobowiązań;

e) informacje, w jaki sposób państwo członkowskie zamierza realizować w następnym roku zalecenia dla poszczególnych krajów wydane w poprzednim roku, w tym, w stosownych przypadkach, zalecenie dotyczące polityki gospodarczej strefy euro;

f) w okresie obowiązywania Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności informacje dotyczące postępu we wdrażaniu planu odbudowy i zwiększania odporności, w celu wywiązania się z obowiązku składania dwa razy w roku sprawozdania w ramach europejskiego semestru, określonego w art. 27 rozporządzenia (UE) 2021/241;

g) informacje dotyczące zmian zobowiązań warunkowych, które zostały zgłoszone w krajowym średniookresowym planie fiskalno-strukturalnym i o których mowa w lit. d) załącznika II, oraz, w stosownych przypadkach, zobowiązań ukrytych związanych ze starzeniem się społeczeństwa, a także informacji dotyczących zobowiązań warunkowych i ukrytych za następny rok;

h) główne założenia dotyczące spodziewanego rozwoju sytuacji gospodarczej i głównych zmiennych ekonomicznych, w tym wskaźnika długu publicznego, w odniesieniu do kolejnych lat okresu dostosowania;

i) prognozy na kolejne lata okresu dostosowania dotyczące wydatków i dochodów publicznych oraz ich głównych składników, w tym wydatków na inwestycje publiczne, sporządzone przy założeniu niezmiennego kursu polityki;

j) planowane na kolejne lata okresu dostosowania wydatki i dochody publiczne, wyrażone jako odsetek PKB, oraz ich główne składniki, przy uwzględnieniu ścieżki wydatków netto określonej przez Radę;

k) opis i określenie ilościowe działań w zakresie wydatków i dochodów, które należy wdrożyć w celu wyrównania luki pomiędzy prognozami wydatków i dochodów, o których mowa w lit. i), sporządzonymi przy założeniu niezmiennego kursu polityki, a planowanymi wydatkami i dochodami, o których mowa w lit. j);

l) analizę zmian zakłóceń równowagi makroekonomicznej stwierdzonych w ramach procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej i, w stosownych przypadkach, wpływu, jaki będzie miało na te zakłócenia wdrażanie odpowiednich reform i inwestycji zgłoszonych w krajowym średniookresowym planie fiskalno-strukturalnym zgodnie z lit. n) załącznika II;

m) informacje na temat wdrażania ostrzeżenia otrzymanego od Komisji lub zalecenia otrzymanego od Rady na mocy art. 121 ust. 4 TFUE;

n) informacje dotyczące zmian w zakresie rynku pracy, umiejętności i polityki społecznej, oraz na temat wdrażania środków z zakresu polityki, które służą promowaniu pozytywnej konwergencji społecznej wśród państw członkowskich, aby zapewnić lepsze warunki pracy i życia, zgodnie z zasadami Europejskiego filaru praw socjalnych i wytycznymi dotyczącymi polityki zatrudnienia, o których mowa w art. 148 TFUE. Obejmują one spodziewany wpływ środków na postęp w osiąganiu krajowych celów na 2030 r. dotyczących zatrudnienia, umiejętności i ograniczania ubóstwa;

o) ocenę niezależnych instytucji fiskalnych, o których mowa w art. 22.

ZAŁĄCZNIK IV

Funkcjonowanie rachunku kontrolnego

Na rachunku kontrolnym każdego państwa członkowskiego, o którym to rachunku mowa w art. 21, zostanie rejestrowane obciążenie, gdy rzeczywiste wydatki netto w państwie członkowskim w danym roku będą wyższe niż ścieżka wydatków netto określona przez Radę.

Na rachunku kontrolnym zostanie zarejestrowane uznanie, gdy rzeczywiste wydatki netto w państwie członkowskim w danym roku będą niższe niż ścieżka wydatków netto określona przez Radę.

Skumulowane saldo rachunku kontrolnego w danym okresie stanowi sumę rocznych obciążeń i uznań zarejestrowanych w tym okresie.

ZAŁĄCZNIK V

Metoda oceny prawdopodobieństwa tendencji przez Komisję

Metoda oceny prawdopodobieństwa tendencji na podstawie art. 8 opiera się na następujących warunkach:

- wskaźnik długu publicznego powinien spadać albo pozostawać na ostrożnym poziomie według deterministycznych scenariuszy ram średniookresowej prognozy Komisji dotyczącej długu publicznego opisanych w monitorze stabilności długu za 2022 r.;
- ryzyko, że wskaźnik długu publicznego nie spadnie w ciągu 5 lat następujących po okresie dostosowania związanym z krajowym średniookresowym planem fiskalno-strukturalnym, jest wystarczająco niskie. Ocenę tego ryzyka przeprowadza się za pomocą analizy stochastycznej Komisji.

ZAŁĄCZNIK VI

Wspólne priorytety Unii

Wspólne priorytety Unii, o których mowa w art. 12 lit. b) to:

a) Europejski Zielony Ład[1], w tym transformacja w kierunku neutralności klimatycznej do 2050 r.[2], i ujęcie tego priorytetu na szczeblu krajowym w krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu;

b) Europejski filar praw socjalnych[3], w tym powiązane cele dotyczące zatrudnienia, umiejętności i ograniczania ubóstwa do 2030 r.;

c) program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie" do 2030 r.[4], odzwierciedlony na szczeblu krajowym w krajowych strategicznych planach działania dotyczących cyfrowej dekady;

d) Strategiczny kompas na rzecz bezpieczeństwa i obrony – dla Unii Europejskiej, która chroni swoich obywateli, swoje wartości i interesy oraz przyczynia się do międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa[5].

---

1 Komunikat Komisji „Europejski Zielony Ład", COM(2019) 640 final z 11 grudnia 2019 r. i decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/591 z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2030 r. (Dz.U. L 114 z 12.4.2022, s. 22).

2 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie).

3 (2017/C 428/09) Międzyinstytucjonalna proklamacja Europejskiego filaru praw socjalnych (Dz.U. C 428 z 13.12.2017, s. 10).

4 Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2481 z dnia 14 grudnia 2022 r. ustanawiająca program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie" do 2030 r. (Dz.U. L 323 z 19.12.2022, s. 4).

5 Rada Unii Europejskiej, COPS 130.

ZAŁĄCZNIK VII

Ramy oceny zobowiązań dotyczących pakietu reform i inwestycji, które stanowią podstawę przedłużenia okresu dostosowania

1. Zakres

Niniejsze ramy oceny mają służyć:

– jako podstawa dokonywanej przez Komisję oceny, czy zawarte w krajowych średniookresowych planach fiskalno-strukturalnych zobowiązania dotyczące pakietu reform i inwestycji, które stanowią podstawę przedłużenia okresu dostosowania, spełniają kryteria określone w art. 13 ust. 2. Niniejsze ramy oceny stanowią zatem podstawę stosowania kryteriów oceny, o których mowa w art. 13 ust. 2, w celu zapewnienia sprawiedliwego i przejrzystego procesu;

– jako podstawa oceny, czy każde z tych zobowiązań dotyczących reform i inwestycji spełnia warunki określone w art. 13 ust. 3. Niniejsze ramy oceny stanowią zatem również podstawę stosowania warunków, o których mowa w art. 13 ust. 3, w tym samym celu.

2. Kryteria oceny

Zgodnie z art. 13 ust. 2 zawarte w krajowych średniookresowych planach fiskalno-strukturalnych zobowiązania dotyczące pakietu reform i inwestycji, od których uzależniono przedłużenie okresu dostosowania fiskalnego, mają być współmierne do skali wyzwań związanych z długiem publicznym, określonej w najnowszym monitorze stabilności długu, oraz wyzwań związanych ze średniookresowym wzrostem gospodarczym w danym państwie członkowskim. W przypadku państw członkowskich, których wyzwania w zakresie długu publicznego są powiązane z poważnymi wyzwaniami dotyczącymi średniookresowego wzrostu, oczekuje się, że pakiet reform i inwestycji przyczyni się również do usunięcia wąskich gardeł utrudniających średniookresowy wzrost.

Zobowiązania dotyczące pakietu reform i inwestycji spełniają łącznie następujące kryteria:

2.1 Zobowiązania dotyczące pakietu reform i inwestycji pobudzają wzrost gospodarczy;

– Oczekuje się, na podstawie wiarygodnych, odpowiednio udokumentowanych i ostrożnych założeń, że zobowiązania dotyczące pakietu reform i inwestycji przyczynią się w znaczący i zrównoważony sposób do pobudzenia potencjału wzrostu gospodarczego danego państwa członkowskiego.

2.2 Zobowiązania dotyczące pakietu reform i inwestycji wspierają stabilność fiskalną;

– Oczekuje się, że zobowiązania dotyczące pakietu reform i inwestycji przyniosą znaczącą poprawę strukturalną finansów publicznych w średnim okresie, dzięki strukturalnemu ograniczeniu wydatków publicznych albo zwiększeniu dochodów publicznych danego państwa członkowskiego.

2.3 Zobowiązania dotyczące pakietu reform i inwestycji służą realizacji priorytetów Unii, o których mowa w załączniku VI;

– Zobowiązania dotyczące pakietu reform i inwestycji przyczyniają się w znacznym stopniu do realizacji co najmniej jednego z priorytetów Unii, o których mowa w załączniku VI.

2.4 Zobowiązania dotyczące pakietu reform i inwestycji uwzględniają łącznie odpowiednie zalecenia dla poszczególnych krajów, w tym, w stosownych przypadkach, zalecenia wydane w ramach procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej.

– Oczekuje się, że zobowiązania dotyczące pakietu stosownych reform i inwestycji, które stanowią podstawę przedłużenia okresu dostosowania, odpowiedzą łącznie na główne wyzwania zidentyfikowane w odpowiednich zaleceniach dla poszczególnych krajów, w tym, w stosownych przypadkach, w zaleceniach wydanych w ramach procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej, z uwzględnieniem zakresu i skali wyzwań specyficznych dla poszczególnych państw i, w stosownych przypadkach, zobowiązań podjętych w planach odbudowy i zwiększania odporności.

2.5 Zobowiązania dotyczące pakietu reform i inwestycji służą zapewnianiu, aby ogólny poziom inwestycji publicznych finansowanych ze środków krajowych w okresie obowiązywania krajowego średniookresowego planu fiskalno-strukturalnego był wyższy niż średniookresowy poziom przed okresem obowiązywania tego planu.

– Czy planowany poziom inwestycji publicznych finansowanych ze środków krajowych w okresie obowiązywania planu jest wyższy niż średniookresowy poziom przed okresem obowiązywania tego planu?

Oprócz tego każde z powziętych przez państwa członkowskie zobowiązań dotyczących reform i inwestycji, które stanowią podstawę przedłużenia okresu dostosowania, powinno być wystarczająco szczegółowe, przewidywać koncentrację działań na wstępie oraz być terminowe i weryfikowalne.

– opis zobowiązań dotyczących reform i inwestycji jest jasny i wyszczególniono w nim elementy każdej reformy i inwestycji tak, aby umożliwić Komisji ocenę kryteriów wskazanych w pkt 2.1–2.5, w tym dotyczących wdrażania i monitorowania;

– reformy będą wdrażane w okresie objętym planem;

– inwestycje będą wdrażane najpóźniej z końcem okresu dostosowania;

– krajowy średniookresowy plan fiskalno-strukturalny zawiera jasne i realistyczne, adekwatne i solidne wskaźniki umożliwiające weryfikację postępów w skutecznym wdrażaniu zobowiązań dotyczących reform i inwestycji.